

Namazın Bazı İrfani(Batini)Boyutları

<"xml encoding="UTF-8?">

Namazın Bazı İrfani(Batini)Boyutları

Salat'a başlamadan önce namazı bozan şeylerden sakındıktan sonra "Alemlerin rabbine itaat ve yaklaşmak için namaz kılıyorum" şeklinde niyet edilir.

Tam bir ruhi hazırlık ve huşu içinde, dünyanın bütün sorunlarından, ve nimetlerinden sıyrılmış olarak, ruhu ve bedeni bütün hayvani şehvetlerden arındırarak kalbimizi alemlerin rabbi

ve terbiyecisi olan yüce Allah'a yönelttikten sonra ruhun derinlerinden çıkan kelimelerle ellerimizi kulak hizasına kaldırarak "Allah-u Ekber" deyip dünyanın bütün nimetlerini bırakarak rabbin huzuruna onunla aşkı niyaza durmuş kişinin gözünde dünyanın bütün nimetleri küçülür ve yalnız sevgilisinin azametini düşünür.

Kalp ve ruh'da sevgisiyle buluşma anında mutmain olmuş bir halde yaratıcısının önünde ibadete başlar. Kul bu andan itibaren ta namazın sonuna kadar tevhidin,

risaletin ve imametın dünyadaki timsali olan Kabe'ye yönelmiş bedeniyle hiçbir varlıkla konuşmadan yalnız yüce yaratıcısına hamd-ü sena ederek ona sır ve ihtiyaçlarını arz etmenin yanı sıra başka hiçbir kimseye söylemediği nurlu kelimeleri yalnızca ona arz eder.

NAMAZDA ELLERİ KALDIRMANIN SIRRI

Namazlarda söylenen tekbirlerde insanın elini kaldırması salat'ın süsüdür. Cebrail (a.s) ın ve göklerdeki meleklerin namazı da böyledir. Nitekim Nebate'den nakledilen bir rivayette

Hız. Ali (a.s) bu konuyu beyan etmiştir. İmam Rıza (a.s) bu hususta şöyle buyurmuştur : "Namazda elleri kaldırmanın sırlarından biri; sadece Allah'a yönelmek; ihlas ile Allah'a yalvarıp

yakarama haleti olduğındandır.

Bu yüzden Allah-u Teala kendisi zikredildiğinde kulunun sadece kendisine yönelmesini sevmekte, ihlaslı olmasını istemektedir. İnsan bu vasıtaıyla Allah’a yönelsin niyetinin farkında olsun ve kalbiyle Allah’a teveccüh etsin.”

Bu söylenenler marifet ehlinin söyledikleriyle de mutabıktır yani insan ellerini kaldırıncı Allah’tan gayrisini bir kenara itmekte, bütünüyle Allah’a yönelerek ihlaslı bir şekilde ona teveccüh etmektedir.

Zira aşk ve muhabbet mektebinde Allah’tan gayrisine yönelmek şırtır. İnsan bu yönelme sayesinde manevi ve hakiki miraca yani “ilallaha” yolculuğı gerçekleşir.

Bu yolculuk ise Allah’tan gayrisini terk etmedikçe gerçekleşemez. Nitekim namazdan önce söylenen yedi iftitah tekbiri de melekutî yedi hicabı yırtmak içindir.

Nasıl ki Hz. İbrahim (a.s) da o irfanı şûhûdi takyidi tecelli seferinde şöyle der: “Şüphesiz ki ben yüzümü yerleri ve gökleri yaratan Allah’a yönelttim.”

Hz. İbrahim (a.s) şöyle buyurmuştur: “Daha sonra babları (kapıları) fetheder ve celal kapısını keşfeder. Daha da sonra Allah’a sığınır. Ve Allah’u Teala’nın ismiyle içeri girer.” Aşağıdaki rivayette bu hakikate işaret etmiştir.

Hz. Ali (a.s) şöyle buyurmuştur: “Resulullah (s.a.a) miraç gecesinde yedi hicabı kat etti ve her hicabın yanında bir tekbir söyledi. Sonunda Allah-u Teala onu kerametinin inayetine erdirdi.” (Erbain Hadis- 180/181)

Kısaca kul tam bir huşu içinde “Allah-u Ekber” diyerek namaza başlar.

Namaza başladıktan sonra ilk önce sırlar ile dolu olan Fatiha suresi okur:

BİSMİLLAHİRREHMANİRREHÎM:

-Yani: Rahman Rahim Allah’ın Adıyla

Her işi rahmeti geniş ve sürekli olan Allah'ın adıyla başlıyoruz. Çünkü işlerde Allah'tan başkasının ismini anmak ve başkasından yardım dilemek bir nevi şirk sayılır ve mümin bir kimse, Yüce "Allah'ın yüce ismini tenzih et. [1]" emrine uyarak Allah'ın ismini başka bir isimle birlikte anmaktan uzak durmalıdır.

ELHEMDU LİLLAHİ REBBİL E(LEMÎN:

- Övgü, alemlerin Rabbi Allah'a aittir.

Tüm övgü ve senalar alemleri yaratan ve yaratıkları kemal yoluna kılavuzluk eden Allah'a aittir.

Tüm iyilik ve güzellikler, her türlü eksiklikten uzak bulunan Yüce Allah'tan kaynaklanır.

ERREHMANİRREHÎM:

- (O) Rahman ve Rahimdir. (Merhameti geniş ve süreklidir.)

Her şey Allah'ın merhamet ve şefkatinden yararlanmaktadır; O'nun merhameti tüm varlıkları kapsamıştır; özel rahmeti ise imanlı temiz kulları hakkında süreklidir.

MALİKİ YEWMİDDÎN:

- Cezâ ve mükâfat gününün sahibidir.

Yani, insan ölmekle yok olmamaktadır ve herkes, her şeyin Allah'a boyun eğdiği ceza ve mükâfat gününde yaptıklarının hesabını verecektir.

Her namazda bu inancını tekrarlayan mümin, günah ve haksızlığın doğuracağı kötü akıbetten korkarak, kendisini her türlü kötülük ve gûnahtan uzak tutmaya çalışır.

İYYAKE NE'BUDU WE İYYAKE NESTEÎN:

- Yalnız Sana ibadet ederiz ve yalnız Senden yardım dileriz.

Yani, biz hiçbir güç ve tutkuya değil, yalnız sana kulluk ediyor, seni, karşısında boyun eğilmeye

ve önünde secde edilmeye layık biliyoruz; hiçbir güçten değil bütün güçlere egemen olan ve iradesine karşı gelecek bir güç bulunmayan senden yardım diliyoruz.

İHDİNE'S^ -S^İRAT(-EL MUSTEKÎM

-Bizi doğru yola ilet.

Her gün Allah'tan kendisini doğru yola kılavuzluk etmesini, o yola iletmesini ve o yolda kendisine sebat vermesini isteyen bir kul elbette ki, hayatının çeşitli aşamalarında ve muhtelif olaylar karşısında hak yoldan sağa-sola sapmayarak her türlü aşırılık ve ihmalkarlıktan uzak durmağa çalışır.

S^İRAT(ELLEZ'ÎNE EN'E(MTE E(LEYHİM:

- Nimet verdiğin kimselerin yoluna;

İnsanın, kendi tutunduğu yolu doğru yol zannederek haktan uzak düşmesi mümkündür. Bu yüzden doğru yolu teşhis etmek için geçerli bir ilahi ölçü gerekir.

Bu ayette doğru yolun herkesçe kolayca anlaşılması mümkün olan bir özelliği açıklanmıştır. Bu özellik de, bu yolun Allah'ın kendilerine nimet verdiği kimselerin yani peygamberlerin ve Ehl-i Beyt İmamlarının[1] yolu olduğudur.

G.EYRİL MEG.Z.UBÎ E(LEYHİM WELEZ.Z.ÂLLÎN:

-(onlar) ki ne kendilerine gazap edilmiştir ve ne de sapmışlardır.

Namaz kılan kimse, bu ayeti okuyarak, peygamberlerin ve onların vasilerinin yolunda ilerlemek istediğini ve peygamberlerin yoluna karşı çıkan ve insanları hak yoldan uzaklaştıran kimseleri veya aldanarak hak yoldan sapanları takip etmek istemediğini açıklar.

Bu yüzden namazı doğru şekilde öğrenip ve doğru şekilde yerine getirerek Kur'an'ın bizlere gösterdiği doğru yolda adım atmaya çalışmalı ve çeşitli saptırıcı tuzaklara düşmekten kendimizi

kurtarmalıyız.

Şu ilahi gerçeği unutmamalıyız ki, peygamberler ve onların vasileri olan gerçek doğruların yolundan başka tüm yollar, insanı dünya ve ahiretteki gerçek ve kalıcı mutluluğa erişmekten mahrum eder ve çeşitli uçurumlara düşürür.

İnsan, namazda, Fatiha Sure'sini okuduktan sonra, ebedi saadet programını içeren Kur'an-ı Kerim'in unutulmaması için bu ilahi kitaptan diğer bir sure de okumalıdır.

Sonra Allah'ın azameti karşısında rükua eğilmeli ve şöyle demeli:

SUBHANE RABBİYEL E(ZÎM-İ WE Bİ-HAMDÎH:

- Yani: Benim azamet sahibi rabbim her eksiklikten uzak ve münezzehtir ve ben O'na hamd ediyorum.

Sonra, Allah karşısında daha fazla eğilmek için secdeye kapanmalı ve şöyle demeli:

SUBHANE RABBİYEL E('LA WE Bİ-HAMDÎH:

-Yani: Benim her şeyden yüce rabbim her eksiklikten uzak ve münezzehtir ve ben O'na hamd ediyorum.

Rüku, insanın Allah karşısındaki teslimiyet, tevazu ve O'na boyun eğişini göstermekte ve secde, Allah'ın azameti karşısında kulun teslimiyet ve eğilişini göstermenin yanı sıra O'na bağlılık ve muhabbetini de sergilemektedir.

Böylece namaz, Allah'a yönelen, O'na boyun eğen ve hak yoldan başka yolda yürümek istemeyen, yüce insani erdemleri kazanmaya çalışarak her türlü kötülüklerden uzak duran, iradeli,

takvalı ve doğruları seven ve onların yolunu takip eden bir kişiliğin insanda oluşmasına sebep olur. Bu özellikleriyle namazın fert ve toplum açısından ne derece yapıcı bir ibadet olduğu inkar edilemez bir gerçektir.

Bizler gerçek mutluluk yolu olan namazın çeşitli semerelerinden gereğince yararlanmak için namaza daha fazla önem vermeli ve namazda kalp ve fikrimizi Allah’a yönelterek namazın manevi feyizlerinden yararlanmaya alışmalız.

Hiçbir bahaneyle namazı terk etmeyip en zor şartlarda bile namazdan gaflet etmemeliyiz. Bu ilahi farizayı gereğince ayakta tutmaya çalışarak gönül ve kalp temizliğimizi artırmaya çalışmalı; ruhumuzu güçlendirmeli ve hayatta karşılaşılması mümkün sıkıntı ve buhranlarda bu ilahi destekten yardım almalıyız.

Allah Teala buyuruyor ki:

“Sabır ve namaza sarılarak (Allah’tan) yardım dileyin...”[1]

Bu manevi feyiz kaynağından daha fazla yararlanabilmek için, Allah’tan bizi namazı dosdoğru kılarak hakkınca ayakta tutanlardan kılmasını dileyelim:

“Ey Rabbim, beni namazı hakkınca ayakta tutan kıl; ve benim soyumdan olan kimselerden de ”.(namazı hakkınca ayakta tutan kimseler oluştur.) ve duamı kabul eyle